

Gårdsbeskrivelse

Kari og Ola driver gården Nøffestad Øvre på Østlandet. Gården er på 450 dekar dyrket mark hvor det produseres korn ca 350. Ca 100 dekar er leid ut hvert år til en nabo som dyrker poteter. Dette gir et godt vekstskifte.

I grisehuset driver de med smågris produksjon i 7 ukers puljedrift med 30 purker i pulja.

Grisehuset består av:

30 fødebinger. Bingemål: 2,4 x 3,6 meter, uten mulighet for fiksering. 1/3 av arealet er gjødselrister. Bingene har smågrishjørner, ca 1,2 kvadratmeter med varmelampe, egen drikkenippel for smågrisene. Purkene har drikkenippel i troa. Det er gulvvarme i smågrishjørnet og i liggearealet i fødebingen. Disse kan da styres separat. De har egen smågrisavdeling med 16 binger, såkalt to-klima binger (tak over liggearealet som kan slås opp når grisene har vokst en del). To kull i hver bing. En ekstra til å samle tapere i. Disse bingene er litt gamle, ca 0,35 kvadrat meter pr. smågris. De har også noen gamle binger i gamlefjøset for smågris som ikke har rukket å vokse til ca 30kg når smågrisavdelinga må tømmes.

De har egen bedekkingsavdeling.. Tre binger med løs gående drektige purker, hvor det føres med tørrfôr i tro, i to av bingene er det selvfangerbåser. I den tredje bingen er det korte eteskiller i troa. Alle tre binger har fast gjødselareal med betongspalter, ellers er det fast betonggulv som strøs med sagflis, event. finkuttet halm, av god kvalitet.

I besetningen drives det 7 ukers puljedrift. Med dette systemet blir 30 fødebinger fylt opp med nye griser hver 7 uke. Det blir 7,12 omganger i fødebingen pr. år” 7+7+8 uker = 22 uker. (22 uker er lengden på en syklus fra bedekking til avvenning). Purkene vaksineres mot parvo, rødsjuka og koli. Purkene som avvennes flyttes til bedekkingsavdelingen, her står purkene i drøye tre uker etter bedekking, slik at første drektighetskontroll gjøres her. Alle purkene blir bedekket med Duroc sæd, DD (slaktegris sæd) fra Norsvin. Etter ca tre uker flyttes de til drektighetsavdelingen. Alle smågrisene får jernpasta i munnen. Samtidig som det files tenner. Dette skjer på dag to etter fødsel. Besetningen er medlem av Ingris og helsetjenesten for svin.

Resultatet i grisehuset er litt for dårlig.

TN70 purka får mange levendefødte, de ligger på 15,2 levendefødte i snitt hittil i år, her er potensiale enda større.

lite smågris plass. Dødeligheten i fra fødsel til avvenning er over 14%.

Da fødeavdelingen og smågrisavdelingen ligger vegg i vegg, tenker de å bygge om smågrisavdelingen. De har også plass til et påbygg i den enden, slik at de står ganske fritt for hvor stort tilbygget skal være.

Oppgave 1

Vurder hovednøkkeltallene for denne besetningen (se på P-rapporten), og sammenlign med tallene i Ingris årsstatistikken.

Sett opp tre ting/tiltak dere mener de bør sette søkelys på for å forbedre resultatene sine. Målet er jo på sikt å komme opp blant den beste 1/3 i Ingris.

Oppgave 2

Klima og miljø

Det er flere tiltak du som svineprodusent kan gjøre for å redusere klimaavtrykket. Sett opp tre tiltak som er med på å redusere klimaavtrykk på en gård med gris og kornproduksjon.

Anbefaler dere å se på denne linken:

<https://norsvin.no/klima-og-baerekraft/>

Tenk og bl.a på gjødselhåndtering.

Oppgave 3

Kjøttssamvirke

Når bonden leverer slakt så trekkes det et beløp pr. kg (dette kalles omsetningsavgift) som går til bl.a markedsregulering av kjøtt. Det koster mye.

Når markedet er i balanse så utgjør dette mellom 0,5 og 0,7 kr/kg i pr. slakt. Ved overproduksjon så kan det trekkes 2- 2,5 kr/ kg slakt. Da «svir» for produsentene. Tiltak som har vært brukt for å få ned produksjonen har tidligere vært å bruke omsetningsmidler til å kjøpe ut purker, betale produsenter for å slutte. Og premiere lavere slaktevekt på slaktegrisen. Dette er veldig effektivt.

Det produseres ca 1,6 millioner slaktegriser pr. år i Norge.

Kjøttssamvirket, altså Nortura Marked har ansvaret for markedsregulering.

- a) Hva er formålet med denne reguleringen?
- b) Vurder fordeler og ulemper at en aktør (Nortura) har markedsreguleringsansvar?

Tips: Ta gjerne kontakt med en tillitsvalgt i kjøttssamvirke (Nortura) for å få hans/hennes synspunkter på dette.

Vedlegg, elektronisk:

Årsstatistikk Ingris 2021

Pdf fil med bladet Svin, to eks.

Pdf. Marginalverdier, smågrisproduksjon

